

Asociația Promo-LEX își exprimă îngrijorarea în legătură cu situația dramatică a deținuților politici – Ilie Cazac și Ernest Vardanean

A P E L

pentru crearea unor mecanisme și instrumente legale și credibile, care ar garanta drepturile și libertățile fundamentale ale locuitorilor din regiunea Transnistreană.

Asociația Promo-LEX continuă să urmărească cu atenție și cu preocupare situația drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova.

Asociația Promo-LEX constată din nou grave abuzuri împotriva locuitorilor regiunii, săvârșite de către administrația ilegală de la Tiraspol, pe de o parte și incompetență, lipsa eforturilor și ignorarea obligațiilor pozitive de către autoritățile constituționale ale Republicii Moldova, pe de altă parte.

Asociația Promo-LEX își exprimă îngrijorarea în legătură cu situația tot mai dramatică a celor 2 deținuți politici Ilie Cazacu – „condamnat” la 9 februarie 2011 și Ernest Vardanean – „condamnat” la 16 decembrie 2010, care au fost privați de libertate de „autoritățile” secesioniste. În aceste condiții

putem vorbi despre un caz unicat și imposibil în alte țări: cetățenii RM, pe teritoriul țării sale, sunt „arestați”, „cercetați”, „judecați” și „condamnați” de către concetățeni pentru „spionaj în favoarea Republicii Moldova”.

Revoltător este faptul că de cca un an de zile autoritățile constituționale asistă neputincios la această scenă umilitoare pentru orice cetățean al Republicii Moldova, limitându-se la declarații formale și banale despre succesul „negocierilor” și al „dialogului”. Iresponsabil este și gestul de a cere acțiuni, eforturi și rezultate comunității internaționale, în timp ce structurile guvernamentale și organele abilitate ale Statului Republica Moldova nu se obolesc să propună discutarea, adoptarea și implementarea unei Strategii de reintegrare a țării, cu atât mai mult nu se face absolut nimic în direcția anchetării și pedepsirii persoanelor culpabile de violarea în masă a drepturilor omului din regiune.

Și mai revoltător este faptul că anume, în ziua, în care președintele în exercițiu al OSCE a vizitat regiunea transnistreană, așa zisele „autorități” din regiune l-au întâmpinat, conform „datinilor” diplomatice regionale: au mai „condamnat” un deținut politic, Ilie Cazac, la 14 ani privațiune de libertate pentru spionaj pe teritoriul Republicii Moldova în interesul Republicii Moldova.

Asociația Promo-LEX solicită Republicii Moldova, OSCE, Ucrainei, Federației Ruse, Uniunii Europene și Statelor Unite, (participanți 5+2) să inițieze în cel mai scurt timp proceduri pentru crearea unor mecanisme legale și credibile pentru locuitorii regiunii transnistrene. Acestea, ar servi drept instrumente practice pentru populația regiunii în vederea protejării și apărării drepturilor lor constituționale.

Promo-LEX consideră că soluționarea problemei transnistrene în ansamblu nu poate avea loc fără soluționarea problemelor particulare existente, în speță a cazurilor unor deținuților politici: Ilie Cazac și Ernest Vardanean.

Asociația Promo-LEX cere eliberarea IMEDIATĂ și NECONDIȚIONATĂ a lui Ilie Cazac, Ernest Vardanean și sancționarea tuturor persoanelor implicate în răpirea și sechestrarea de persoane, conform normelor penale ale Republicii Moldova și ale prevederilor legislației naționale.

Chișinău,
9 februarie 2011

Pentru mai multe detalii, contactați: Ion Manole, Președinte Asociația Promo-LEX:

Tel: (22) 450024, GSM: 069070800, e-mail: info@promolex.md

DOC – [A P E L pentru crearea unor mecanisme și instrumente legale și credibile, care ar garanta drepturile și libertățile fundamentale ale locuitorilor din regiunea Transnistreană](#)

Apel către Guvernul și Parlamentul Republicii Moldova

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE
ASOCIAȚIA PENTRU DEMOCRAȚIE PARTICIPATIVĂ ADEPT
ASOCIAȚIA „PROMO-LEX”

Organizațiile semnatare fac apel către Guvernul și Parlamentul Republicii Moldova să lanseze procesul de reformare a justiției după o evaluare amplă a sistemului și situației actuale, cu implicarea reprezentanților tuturor actorilor sistemului de justiție și ai societății civile, cu abținere de

la abordări politizate și care ar putea afecta principiile statului de drept.

Apreciem obiectivele și acțiunile prioritare la capitolul Reforma Justiției, incluse în proiectul Programului de activitate al Guvernului pentru perioada 2011-2014, în special, includerea acțiunilor ce țin de reforma hărții judiciare, asigurarea pregătirii adecvate a judecătorilor, revizuirea termenului inițial la numirea judecătorului, sporirea substanțială a remunerării judecătorilor, lărgirea numărului și competențelor personalului care asistă judecătorii și a competențelor acestuia, extinderea transparenței în activitatea Consiliului Superior al Magistraturii.

În același timp, unele acțiuni propuse, cum ar fi reformarea instituției imunității judecătorilor ridică semne de întrebare din punct de vedere al independenței judecătorului, al stabilității și eficienței generale a sistemului.

Este regretabilă omisiunea propunerii de efectuare a evaluării generale a sistemului actual, pregătirea unei strategii complexe de reformare a justiției. Pentru a avea succes, reforma justiției trebuie să fie complexă, corelată și efectuată în coordonare și cu participarea directă a reprezentanților puterii judecătorești, pentru a asigura eficiența și calitatea reformării.

În acest context, recomandăm insistent autorităților politice ale statului să înceapă reforma justiției prin:

- Efectuarea, cu implicarea și utilizarea efectivă a expertizei organismelor internaționale relevante, a unei evaluări ample a sistemului de justiție, pentru a elabora o strategie de reformare a justiției care ar aborda și propune soluții pentru problemele importante;
- Crearea grupurilor de lucru sau a agențiilor inter-departamentale, care ar coordona reforma principalelor

componente, și anume reforma constituțională, reforma justiției penale, contravenționale, civile și de contencios administrativ;

- Organizarea dezbaterilor publice în vederea discutării recomandărilor pentru a fi incluse în strategie;
- Implicarea plenară a reprezentanților organismelor internaționale relevante în elaborarea strategiei de reformare a justiției;
- Crearea unui Consiliu (Comitet) național pentru supravegherea reformei justiției, care ar include reprezentanți din Parlament, Guvern, ai Președintelui RM, Consiliul Superior al Magistraturii, judecători, Consiliul Superior al Procurorilor, avocați, societatea civilă, mediu academic.
- Reprezentanții politici nu ar trebui să dețină majoritatea în Consiliul respectiv;
- Abținerea de la acțiuni subite, neevaluate și coordonate prealabil, care ar putea dăuna serios derulării cu succes a procesului de reformă.

Contact:

Centrul de Resurse Juridice: email: gribinceavladislav@yahoo.co.uk; nhriptievschi@gmail.com mob: 079485070

Asociația pentru Democrație Participativă ADEPT: adept@e-democracy.md tel: 213494; 212992,

Asociația Promo-LEX: email: promolex.pr@gmail.com mob: 069070800

A P E L privind necesitatea

includerii pe agenda de lucru a sesiunii extraordinare a Parlamentului a subiectului ce ține de desemnarea membrilor Comisiei Electorale Centrale și confirmarea componenței nominale a acesteia

Chișinău – Promo-LEX, asociație apolitică și neguvernamentală, care are misiunea de a promova democrația și drepturile omului, face apel către Parlamentul Republicii Moldova și Președintele interimar al țării să desemneze de urgență membrii Comisiei Electorale Centrale și să confirme componența nominală a acesteia.

Promo-LEX reamintește organelor menționate, precum și opiniei publice despre faptul că în conformitate cu prevederile art.1 Cod Electoral, Comisia Electorală Centrală este o comisie înființată pentru realizarea politicii electorale în scopul bunei desfășurări a alegerilor, care activează continuu în condițiile Codului Electoral. Totodată, prin Hotărîrea Parlamentului nr.290 din 11 noiembrie 2005, a fost confirmată componența nominală a Comisiei Electorale Centrale (BUȘULEAC Mihai, CIOCAN Iurie, GAFTON Vasile, GÎRBU Nicolae, KOSTEȚKI Victor, LAPTI Renata, ȘTIRBU Eugeniu, MIDRIGAN Pavel, VIZANT Valentin). Pe această cale ținem să mulțumim membrilor actuali ai CEC pentru prestația în funcțiile deținute.

În conformitate cu prevederile alin.6 art.17 Cod Electoral, mandatul Comisiei Electorale Centrale este de 5 ani. În cazul

în care mandatul Comisiei Electorale Centrale expiră în cursul perioadei electorale, mandatul se prelungește de drept pînă la finele acestei perioade și intrarea ulterioară în funcție a noilor membri, dar cu cel mult 90 de zile. Dat fiind faptul că mandatul Comisiei Electorale Centrale expira în timpul perioadei electorale, el a fost prelungit de drept în conformitate cu normele legale enunțate. La 24 decembrie 2010, Curtea Constituțională a validat rezultatele alegerilor, astfel fiind finisată și perioada electorală. De drept mandatul Comisiei Electorale Centrale a expirat la 24 decembrie 2010, dar poate fi prelungit maxim pînă la 11 februarie 2011.

Ținînd cont de situația existentă la momentul de față, precum și pentru asigurarea activității continue a Comisiei Electorale Centrale, Asociația Promo-LEX, face apel către Parlamentul Republicii Moldova, Președintele interimar al țării și partidele politice reprezentate în Parlament:

- Să includă pe agenda de lucru a sesiunii extraordinare a Parlamentului subiectul ce ține de desemnare a membrilor Comisiei Electorale Centrale și confirmare a componenței nominale a acesteia;
- Să desemneze în calitate de membri a Comisiei Electorale Centrale persoane cu experiență în domeniul electoral și care au o reputație ireproșabilă și aptitudini pentru exercitarea activităților electorale;
- Să țină cont la desemnarea și confirmarea componenței nominale a Comisiei Electorale Centrale de principiul continuității, analizînd posibilitatea reconfirmării membrilor actuali ai CEC, care și-au exercitat conștiincios mandatul și nu au pierdut încrederea partidului politic sau organului care i-a desemnat.

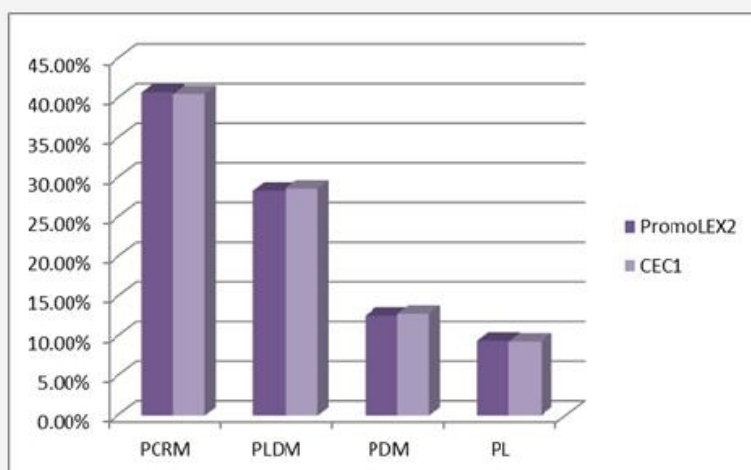
Asociația Promo-LEX este o organizație non-guvernamentală, apolitică și non-profit, axată pe promovarea valorilor democratice și a standardelor internațional recunoscute în domeniul drepturilor omului în Republica Moldova, inclusiv în

regiunea transnistreană. Echipa Promo-LEX este formată din tineri activiști pentru drepturile omului care luptă pentru o schimbare în cadrul societății moldovenești, pentru promovarea democrației și împotriva încălcărilor drepturilor omului în Republica Moldova.

Pentru mai multe detalii, contactați: Ion Manole, Președinte, Asociația Promo-LEX: Tel: (22) 492684, GSM: 069070800, e-mail: info@promolex.md

Observările Promo-LEX arată că renumărarea voturilor a fost realizată în termeni, dar cu devieri de procedură și atitudine nepăsătoare

	PCRM	PLDM	PDM	PL
PromoLEX2	40.77%	28.37%	12.62%	3.45%
CEC1	40.58%	28.63%	12.86%	3.36%
	0.20%	-0.26%	-0.24%	0.09%

După monitorizarea totalizării renumărării voturilor în toate Circumscripțiile Electorale din țară, și a [Totalizării în Paralel](#) efectuate, Promo-LEX a constatat că renumărarea rezultatelor scrutinului

confirmă, în marja de maxim 0.49%, rezultatele numărării efectuate imediat după alegeri.

Efortul de monitorizare Promo-LEX a antrenat peste 80 de observatori în circumscripțiile electorale din țară. Aceștia au asistat direct la procesul de transmitere a sacilor cu materiale electorale către birourile electorale ale secțiilor de votare (BESV), după care au observat procesul de transmitere, după renumărare, a sacilor cu materiale electorale de la BESV la CER. Observatorii au făcut copii digitale ale proceselor verbale de renumărare cu ajutorul aparatelor de fotografiat. În baza fotografiilor transmise din teritoriu, s-a efectuat calcularea rezultatelor numărării voturilor, în paralel cu CEC.

În pofida deficiențelor tehnice, dar și a atitudinii nepăsătoare manifestate de o parte a funcționarilor electorali, procesul de renumărare a voturilor a fost efectuat cu încadrarea în termenii prescriși de legislație. Efortul de monitorizare Promo-LEX, salută mobilizarea în termeni restrânși a majorității funcționarilor electorali pentru organizarea și desfășurarea numărării voturilor. De asemenea, Promo-LEX constată cu satisfacție majorarea esențială a numărului de procese verbale întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare fără greșeli logice, în baza formulelor de verificare stabilite de CEC.

Observatorii Promo-LEX au constatat și unele nereguli și lacune în timpul procesului de renumărare. Pentru îmbunătățirea ulterioară a procesului de renumărare și îndeplinind cu responsabilitate misiunea unui efort de monitorizare a alegerilor, Promo-LEX atrage atenția actorilor electorali relevanți la observările totalizate în prezentul document.

Printre observările efortului de monitorizare Promo-LEX se numără începerea cu întârziere a procesului de renumărare.

Conform prevederilor Instrucțiunii CEC, renumărarea urma să înceapă de la ora 08.00, pornind cu repartizarea materialelor electorale de la Judecătorii către BESV. Abateri la capitolul repartizării sacilor cu documente electorale au fost înregistrate în 24 din 35 circumscripții electorale. Astfel în 18 circumscripții electorale, s-au constatat întârzieri de până la o oră, iar în 6 circumscripții electorale – de mai mult de o oră.

Totodată, au fost constatate curențe în instruirea membrilor BESV. Unele organe electorale teritoriale nu au reușit să organizeze instruirea membrilor organelor electorale primare (BESV) înainte de ziua renumărării. În unele regiuni instruirile au avut loc chiar în ziua renumărării ceea ce a cauzat întârzierea procesului de eliberare a materialelor electorale.

Observatorii Promo-LEX au constatat în 8 circumscripții electorale 30 de cazuri izolate de predare a sacilor conținând materiale electorale cu sigilii aparent deteriorate. Din cele observate, Promo-LEX constată că sigiliile sunt de calitate proastă și depășită de timp și pot fi ușor deteriorate în urma transportării, mutării, sau altor situații similare. Astfel, faptul constatării deteriorării sigiliilor este neconcludent pentru evaluarea integrității materialelor electorale la această etapă.

Recepționarea pachetului de materiale electorale pentru renumărare a avut loc contrar prevederilor Instrucțiunii CEC. În conformitate cu prevederile instrucțiunii, pachetul cu documente electorale urmează a fi recepționat de către președintele BESV însoțit de cel puțin doi membri și paza poliției. Această normă a fost respectată doar în 6 circumscripții electorale. În 848 secții de votare din 1962, observatorii au constatat abateri de la această normă.

Procesul de numărare a voturilor este realizat prin două proceduri: procedura preliminară de întocmire a unui formular

special și procedura de verificare a datelor preliminare. Această procedură de verificare a datelor preliminare, prin întocmirea formularului special, nu a fost prevăzută la renumărarea din 15 decembrie 2010.

Funcționarii electorali din unele consilii electorale au îngăduit observatorilor Promo-LEX dreptul de a face fotografii digitale ale proceselor verbale de renumărare. Situația s-a atestat, în special, în municipiul Chișinău, la preturile Botanica și Ciocana. Procesele verbale de renumărare din Ciocana au fost puse la dispoziția observatorilor doar la 16 decembrie, în incinta CEM Chișinău. Argumentarea refuzului în unele situații a fost neclară, fapt care a determinat depunerea unei sesizări de către observatorii Promo-LEX. Răspunsul la sesizare a fost primit la 17 decembrie 2010. Conform acestuia, observatorilor li s-a refuzat fotografierea, deoarece ei nu au informat despre intenția de a fotografia procesele verbale de renumărare, președintele CEM Chișinău. Președintele nu a fost de găsit și informația publică referitor la locul aflării acestuia lipsea. Procesele verbale de renumărare de la 3 secții de votare de la Botanica așa și nu au fost puse la dispoziția observatorilor.

În urma prelucrării celor 1959 de procese verbale la care au avut acces observatorii, operatorii Promo-LEX au constatat abateri de la controalele logice, conform formulelor de verificare stabilite de CEC, în 147 procese verbale. Din cauza unor obstacole obiective, precum fotografiile necalitative realizate de observatori, nu s-a reușit procesarea și luarea în calcul a 100 procese verbale.

În urma procesării și calculării datelor din 1712 (87%) de procese verbale din țară, astfel excluzând din calcule și datele de peste hotare, Promo-LEX constată că Totalizarea în Paralel a renumărării confirmă rezultatele oficiale preliminare anunțate inițial de CEC. Marja maximă de eroare în urma extrapolării datelor la 1962 secții de votare din țară este de maxim 0,49%. Tabelul cu datele comparative este

anexat.

Constatările și recomandările misiunii sunt formulate cu bună credință și au scopul de a contribui la sporirea calității procesului electoral. Monitorizarea alegerilor anticipate parlamentare, preconizate pentru 28 noiembrie 2010, este un proiect realizat de Asociația Promo-LEX în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte. Proiectul beneficiază de asistență tehnică și financiară din partea Ambasadei Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova, Fondului Național pentru Democrație (NED), și National Democratic Institute for International Affairs (NDI). Opiniile exprimate în raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru mai multe detalii contactați: Cristina Nicolenco, Ofițer de Presă, Asociația Promo-LEX, GSM: 069882392, tel: 211-622, e-mail: pr@promolex.md.

DOC – [PVT](#)

**Schimb de experiență în
domeniul drepturilor omului
în cadrul Parteneriatului
Estic**

În perioada 6-10 Decembrie, în cadrul unei vizite de studiu, la Chișinău s-au întrunit reprezentanți ai societății civile și avocați în domeniul drepturilor omului din Moldova, Georgia, Armenia și Azerbaijan.

Vizita de studiu în Moldova a fost etapa finală a unui program mai amplu, care a inclus vizite în Georgia, Armenia și Azerbaijan.

Scopul vizitelor de studiu a fost realizarea unui schimb de experiență și bune practici în domeniul drepturilor omului în cadrul Proiectului "Respectarea drepturilor omului în țările Parteneriatului Estic: bune practici și dificultăți".

Proiectul a fost implementat de către Asociația „Promo-LEX” (Moldova) în parteneriat cu ONG „Article 42 of the Constitution”(Georgia), ONG „Public Interest Citizen Initiative Union” (Azerbaijan) și Fundația pentru o Societate Deschisă Armenia, cu suportul financiar oferit de Fundația Soros-Moldova, Fundația pentru o Societate Deschisă Georgia, Fundația pentru o Societate Deschisă Armenia și Fundația pentru o Societate Deschisă Azerbaijan în cadrul Programului Est Est: Parteneriat fără Frontiere.

Programul vizitelor de studiu s-a axat pe următoarele tematici: Litigarea strategică ca instrument de promovare și apărare a drepturilor omului în țările Parteneriatului Estic; Impactul Convenției Europene a Drepturilor Omului și a altor instrumente internaționale în domeniul drepturilor omului asupra legislației și practicilor juridice din țările Parteneriatului Estic; Monitorizarea drepturilor omului și Inițiativa de Advocacy în domeniul Drepturilor Omului în țările Parteneriatului Estic.

Vizita din Moldova s-a axat, în principal, pe acțiunile de

advocacy în domeniul drepturilor omului. Participanții au avut întâlniri cu mai mulți reprezentanți ai societății civile din Moldova și au vizitat așa organizații ca: Promo-LEX, La Strada, IRP, CReDO și Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria”. De asemenea, participanții s-au întâlnit și cu reprezentanții societății civile din regiunea transnistreană, în cadrul unei vizite la Tiraspol și Bender. Colegii din caucaz au vizitat și liceul “Lucian Blaga” din or.Tiraspol. Directorul liceului, Dl Iovcev le-a povestit participanților despre situația dificilă în care se află liceele cu predare în grafia Latină din regiune și despre lupta lor continuă întru apărarea drepturilor lor fundamentale.

Tot în cadrul acestei vizite a fost organizată și o masă rotundă cu tematica “Inițiative de Advocacy în domeniul Drepturilor Omului în țările Parteneriatului Estic”, în cadrul căreia au participat cei 15 avocați și reprezentanți ai societății civile din Georgia, Armenia și Azerbaijan, precum și reprezentanți ai societății civile din Moldova.

În urma discuțiilor din cadrul mesei rotunde, participanții au convenit asupra mai multor probleme comune ce țin de drepturile omului în țările lor de origine. Printre acestea se numără: dreptul la libertate și securitate; dreptul la proprietate; dreptul la libertatea de întrunire și exprimare; dreptul la educație; dreptul la vot; dreptul la un recurs efectiv și un proces echitabil; dreptul la libera circulație; pedeapsă și tratament inuman și degradant, precum și violența domestică, traficul de ființe umane și discriminarea.

Colegii din caucaz au remarcat succesele înregistrate de către organizațiile din Republica Moldova în ceea ce privește litigarea strategică și alte metode de advocacy întru apărarea și promovarea drepturilor omului. „Sectorul ONG lucrează foarte bine în RM, și au niște mecanisme eficiente pentru a acționa asupra structurilor statale în domeniul drepturilor omului,” a spus Tamta Mikeladze, jurist din cadrul Georgian Young Lawyers

Association (GYLA).

Reprezentanții din Azerbaidjan au mulțumit colegilor din Moldova pentru suportul oferit în domeniul advocacy, fapt ce a contribuit la mobilizarea structurilor neguvernamentale în promovarea și îmbunătățirea legii privind violența în familie, în țara lor. „Întrucât pînă în luna octombrie, cînd a fost adoptată legea, Codul Penal al Republicii Azerbaidjan nu prevedea altfel de violență, în afara celei fizice, sunt sigur că vom întîlni dificultăți în implementarea legislației, și aici nu vom ezita să apelăm din nou la colegii din Moldova, care ne ajută împărtășindu-și experiența și venind cu idei viabile,” a menționat Ruslan Valiyev, ONG „Clean World Aid to Women Social Union.”

Totdată, oaspeții au remarcat că regiunea transnistreană, diferă mult de regiunile de conflict din statele lor, comunicarea cu care este imposibilă, întrucât acestea sunt izolate. „În opinia mea, diferendul transnistrean ar putea fi soluționat între Republica Moldova și administrația de la Tiraspol, deoarece am văzut mult mai multă toleranță decît în Osetia de Sud și Karabahul de Nord. În acest sens, Moldova este mult mai apropiată de valorile și principiile europene,” a spus Vahe Grigoryan, avocat din Armenia.

„Deși situația diferă de la caz la caz, schimbul de experiență este foarte util organizațiilor care își propun să contribuie la promovarea și apărarea drepturilor omului. În special, experiența este importantă pentru procesul continuu de identificare a unor soluții privind garantarea drepturilor fundamentale ale omului în spațiile aflate în afara jurisdicțiilor constituționale.

Pe bună dreptate, problema transnistreană poate fi rezolvată mult mai rapid și ușor decît alte probleme similare din alte țări ex-sovietice. În opinia noastră, drepturile omului pot și trebuie să devină cheia succesului în rezolvarea problemei transnistrene și vom depune și în continuare eforturi substanțiale în acest sens” a concluzionat Ion Manole,

Președintele Asociației Promo-LEX, în cadrul mesei rotunde.

Vizita s-a încheiat cu un debriefing organizat la Fundația Soros-Moldova în cadrul căruia participanții au discutat despre noi idei de colaborare și viitoare parteneriate care vizează promovarea și apărarea drepturilor omului în țările Parteneriatului Estic. De asemenea, se preconizează elaborarea unei broșuri care va include principalele constatări și recomandări din cadrul vizitelor de studiu. Broșura va fi elaborată în comun de toți participanții proiectului dat.

Pentru mai multe detalii contactați: Olga Manole, Director de Proiect, Asociația Promo-LEX

Tel: 449626, e-mail: olga_manole@promolex.md

Apel

Pornind de la principiile și valorile democratice, bazate pe respectul și demnitatea umană, promovate și prevăzute în documente internaționale, precum Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană privind Drepturile și Libertățile Fundamentale ale Omului;

Ținând cont atât de prevederile Constituției și legislației Republicii Moldova cât și de obligația pozitivă a Statului Republica Moldova de a-i apăra și de a le garanta, fără discriminare, tuturor cetățenilor săi drepturile, libertățile și interesele constituționale;

Având în vedere faptul că la 7 aprilie 2010 jurnalistul Ernest Vardanean a fost practic răpit de structurile ilegale și anticonstituționale din Tiraspol, iar la 16 decembrie presupusa instanță de judecată din Tiraspol l-a condamnat la 15 ani de închisoare cu regim sever;

Luând act de faptul că pe parcursul presupusului „proces” nu i-au fost respectate drepturile fundamentale, fiind interzise întrevederile prizonierului Vardanean cu rudele și avocații, precum și prezența lor la „proces”;

Constatând insuficiența eforturilor autorităților constituționale în vederea protecției cetățeanului Ernest Vardanean și a familiei sale;

Considerând “sentința” pseudo judecătoreiei supreme, din regiunea transnistreană a Republicii Moldova, din 16 decembrie 2010, drept un nou atac asupra drepturilor omului;

Reafirmând cerințele către Federația Rusă și Republica Moldova, expuse în REZOLUȚIA Târgulului de Parteneriat European pentru Organizațiile Societății Civile din Moldova, cu privire la situația lui Ilie Cazac și Ernest Vardanean, din 16 iunie 2010;

Fiind îngrijorați de soarta lui Ernest Vardanean, Ilie Cazac dar și a altor persoane aflate în detenția administrației de la Tiraspol;

Reamintind autorităților Republicii Moldova și celor ale Federației Ruse că sunt singurele responsabile pentru situația și evoluția drepturilor omului în regiunea transnistreană;

C E R E M :

Autorităților constituționale ale Republicii Moldova și Guvernului Federației Ruse, în mod repetat:

- Să creeze imediat o comisie de experți independenți pentru a vizita și inspecta condițiile în care sunt deținuți și tratați Ernest Vardanean, Ilie Cazac și alte persoane aflate în închisorile din regiune;
- Să contribuie imediat și necondiționat la eliberarea lui Ernest Vardanean și Ilie Cazac;
- Să oprească imediat orice ajutor financiar, economic sau de altă natură, acordat regimului de la Tiraspol, condiționându-l

cu respectarea drepturilor omului în acest spațiu al Republicii Moldova;

- Să întreprindă în regim de urgență toate eforturile necesare, aflate la dispoziția lor, pentru a demonstra că absolut tuturor persoanelor aflate în "custodia" administrației de la Tiraspol, le sunt asigurate și respectate drepturile și că nu sunt supuși actelor de tortură și tratament inuman;
- Să condiționeze suportul financiar, economic și social cu respectarea drepturilor tuturor locuitorilor regiunii transnistrene;
- Să contribuie la eliberarea imediată și necondiționată a lui Ernest Vardanean și Ilie Cazac;

Reprezentanților administrației de la Tiraspol:

- Să nu aplice tortura, să nu admită tratamentul inuman și degradant împotriva persoanelor reținute sau deținute în închisori, secții ale miliției sau în orice alt loc de detenție;
- Să le respecte drepturile procedurale (la avocat, la întrevederi, la asistență medicală etc.) tuturor persoanelor aflate în detenție;
- Să admită imediat și necondiționat o comisie de experți pentru a examina starea de sănătate și condițiile de detenție ale lui Ernest Vardanean și Ilie Cazac.

Autorităților Republicii Ucraina

- Să introducă interdicția de intrare pe teritoriul Ucrainei, pentru persoanele care administrează regiunea transnistreană și membrii familiilor lor, lista fiind coordonată cu autoritățile constituționale ale Republicii Moldova;

Comunității internaționale (Statelor, structurilor, instituțiilor și organizațiilor):

- Să intensifice dialogul cu autoritățile Republicii Moldova și administrația Tiraspolului pentru eliberarea imediată a lui Ernest Vardanean;
- Să anuleze moratoriul asupra interdicției de călătorie în

statele UE pentru toate persoanele care dețin controlul asupra regiunii transnistreane, pînă la soluționarea cazului lui Ernest;

- Să atenționeze Republica Moldova privind necesitatea implementării prevederilor Convenției Europene pentru Drepturile Omului;
- Să blocheze conturile bancare ale persoanelor ce dețin control asupra regiunii din stînga Nistrului;
- Să lobeze autoritățile Ucrainei în scopul introducerii interdicției de deplasare a „oficialilor” transnistreni pe teritoriul țării lor.

Îndemnăm OSCE:

- Să ceară eliberarea imediată și necondiționată a lui Ernest Vardanean;
- Să intensifice eforturile și să obțină rezultate în vederea garantării drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova;

Îndemnăm Organizațiile Neguvernamentale Naționale și Internaționale:

- Să întreprindă acțiuni de sensibilizare a opiniei publice la nivel național și internațional, întru soluționarea, în regim de urgență, a cazului Vardanean;
- Să adreseze apeluri, sau orice alt tip de mesaj, oficialilor naționali și internaționali cu privire la necesitatea asigurării dreptului la libertate și securitate pentru Ernest Vardanean, Ilie Cazac și membrii familiilor lor.

Ernest Vardanean – victimă a

regimului neconstituțional de la Tiraspol

8 luni de detenție ilegală a lui Ernest Vardanean s-au transformat în 15 ani de privațiune de libertate, pentru spionaj și înaltă trădare în favoarea Republicii Moldova, prin decizia așa-zisei judecătoria supreme de la Tiraspol, din 16 decembrie 2010.

După 7 luni de investigații și mai multe ședințe închise de judecată, la care nu au avut acces nici membrii familiei Vardanean și nici avocatul acestuia: Alexandru Postica, reprezentant al Asociației Promo-LEX, Ernest Vardanean a fost sortit la 15 ani de închisoare cu regim sever.

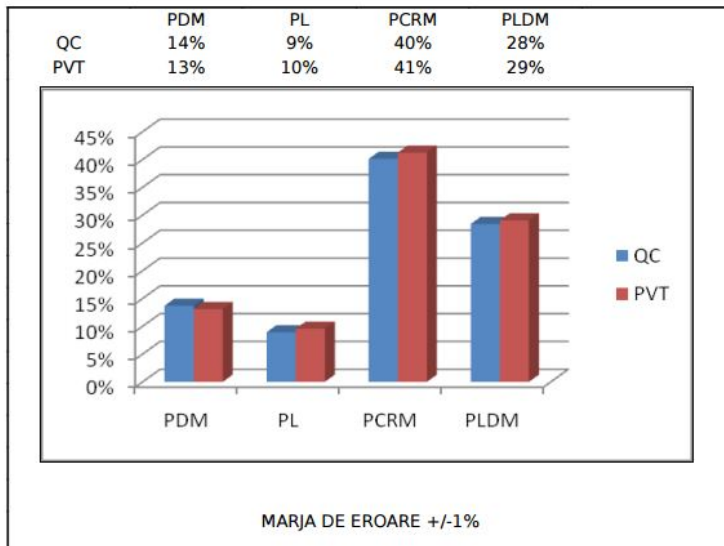
Asociația Promo-LEX își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că un regim anticonstituțional al unei entități nerecunoscute ia decizii pseudolegale pentru apărarea statalității și integrității sale. De asemenea, consideră obligatorie mobilizarea autorităților Republicii Moldova, pentru implementarea unor măsuri prompte întru asigurarea drepturilor cetățenilor săi, domiciliați în stînga Nistrului.

“Fiecare cetățean trebuie să fie sigur că există organisme care promovează valorile democratice și sunt apte să-i garanteze și să-i asigure respectarea drepturilor și libertăților fundamentale,” a spus Ion Manole, președintele Asociației Promo-LEX. În acest sens, Promo-LEX face apel la comunitatea internațională, să lobeze eliberarea imediată a lui Ernest Vardanean, pentru asigurarea respectării valorilor democratice și a principiilor Convenției Drepturilor Omului.

Organizația îndeamnă insistent toți actorii capabili să influențeze eliberarea lui Ernest și să-i asigure un proces echitabil să înceapă acțiuni prompte. Pentru sensibilizarea opiniei publice, Asociația Promo-LEX a redactat o ediție specială a Buletinului electronic al Centrului de Resurse și Dezvoltare pentru Transnistria, dedicată cazului Ernest Vardanean, care descrie în amănunte cum au evoluat lucrurile.

Pentru mai multe detalii contactați: Alexandru POSTICA, Director Executiv al Asociației, GSM: 069104851, tel.: 21-16-22.

**Numărarea Paralelă și
Numărarea Rapidă a voturilor
efectuate de Promo-LEX au
confirmat rezultatele
preliminare CEC**

Promo-LEX, asociație apolitică și neguvernamentală, care are misiunea de a promova democrația și drepturile omului în Republica Moldova, a constatat, după efectuarea unei [Numărări în](#)

[Paralel a Voturilor](#) de la toate cele 1962 de secții de votare din țară, că rezultatele Numărării Rapide efectuate de Promo-LEX imediat după alegeri s-au încadrat în marja de eroare și au confirmat rezultatele preliminare oficiale anunțate de Comisia Electorală Centrală. Rezultatele pot fi văzute în anexă. Analiza Promo-LEX a vizat atât calitatea proceselor electorale, cât și totalizarea propriu-zisă a voturilor.

„Sunt convins că datorită colaborării și parteneriatelor dintre actorii electorali alegerile s-au desfășurat cu succes și au fost recunoscute mai democratice de mai multe categorii de observatori”, a declarat șeful adjunct al efortului de monitorizare, Pavel Postică. “Din numele echipei centrale Promo-LEX, le mulțumesc observatorilor care au demonstrat devotament și profesionalism pe parcursul întregii misiuni de monitorizare.”

Promo-LEX a constatat că în pofida duratei lungi a zilei alegerilor și condițiilor de muncă foarte dificile în multe secții de votare, unde deseori lipsea agentul termic și iluminarea adecvată, numărarea și totalizarea rezultatelor s-au desfășurat de o manieră ordonată și cu bună credință. Marea majoritate a proceselor-verbale au fost completate fără abateri majore. Din cele 1965 de procese-verbale, doar 4

prezentau contradicții suficient de serioase pentru a fi necesară renumărarea voturilor la secțiile respective. Aceste incidente au fost, în cele din urmă, soluționate. Promo-LEX apreciază faptul că funcționarii din cadrul secțiilor de votare și consiliilor electorale de circumscripție au fost, în mare, cooperanți și au demonstrat bună credință în exercitarea funcțiilor lor.

De asemenea, potrivit observațiilor statistice ale Promo-LEX, 99 la sută din secțiile de votare au fost deschise la timp, interiorul urnelor a fost demonstrat înainte ca acestea să fie sigilate, iar cabinetele de vot au fost amenajate astfel încât să fie asigurat secretul votului. În 94 la sută din secțiile de votare nu au fost înregistrate plângeri din partea concurenților sau alegerilor, iar în 92 la sută, observatorilor Promo-LEX li s-au demonstrat buletinele de vot în timpul numărării, ceea ce le-a permis să confirme cifrele finale.

Nefiind înregistrate fraude și încălcări majore intenționate, Promo-LEX va folosi această ocazie pentru a oferi sugestii în perfecționarea procesului. În timpul examinării proceselor-verbale, Promo-LEX a depistat totuși contradicții în 362 din totalul proceselor-verbale din țară după cum urmează: Chișinău 76, Bălți 13, Basarabeasca 4, Briceni 8, Cantemir 11, Călărași 10, Cimișlia 7, Criuleni 9, Dondușeni 7, Drochia 1, Dubăsari 3, Edineț 15, Fălești 19, Florești 14, Hîncești 11, Ialoveni 15, Leova 10, Nisporeni 6, Ocnița 4, Orhei 1, Rezina 15, Rîșcani 11, Sîngerei 11, Soroca 21, Strășeni 1, Șoldănești 7, Ștefan Vodă 9, Taraclia 6, Telenești 8, Ungheni 21, UTA Găgăuzia 8. Totuși, aceste contradicții nu sunt suficient de majore pentru a deplasa rezultatele pe țară. Mai mult, unele discrepanțe pot fi atribuite erorilor în timpul procesului de copiere și introducere în baza de date a proceselor-verbale, Promo-LEX a constatat că majoritatea deficiențelor s-au încadrat în patru categorii:

- Erori minore de aritmetică simplă, inclusiv erori de

copiere a proceselor verbale și introducerea în baza de date Promo-LEX. Calculele au fost efectuate manual, făcându-le susceptibile la eroare umană. Sumele obținute din numărarea voturilor concurenților uneori se deosebeau cu unu sau două voturi. Dat fiind faptul că pe listă erau incluși 39 de concurenți și fiecare necesita o completare separată a datelor, riscul erorilor matematice era, în mod firesc, mare.

- Confuzii în rândul funcționarilor electorali din cauza formulărilor neclare din procesele-verbale. Procesele-verbale conțineau o listă de întrebări care urmăreau facilitarea procesării voturilor, însă felul în care erau formulate acestea era greu de înțeles pentru nespecialiști și explicațiile nu erau indicate, nemijlocit, pe formulare. Promo-LEX a depistat asemenea erori în câmpurile rezervate pentru numărul total de buletine emise și numărul total de voturi exprimate, precum și în cele rezervate pentru numărul total de buletine primite de către secția de votare și numărul celor care nu au fost utilizate.
- Lipsa practicilor în domeniul verificării. Cu toate că reprezentanților concurenților electorali li se oferă oportunitatea de a studia procesele-verbale, aceștia dau dovadă de lipsă de instruire, sau dorință, în a se folosi eficient de acest drept. În același timp, nu există proceduri oficiale standardizate pentru a corecta erorile depistate. Acest lucru este lăsat la discreția funcționarilor din cadrul secțiilor de votare sau consiliilor electorale raionale.
- Accesul observatorilor la listele electorale a fost limitat în ziua scrutinului. Cu toate că observatorii aveau posibilitatea să verifice listele periodic în timp ce alegătorii își puneau semnăturile pentru a primi buletinul de vot, observatorii Promo-LEX care au solicitat examinarea mai aprofundată a listelor nu au

obținut acces deplin.

RECOMANDĂRI

Luând în considerare cele expuse mai sus, Promo-LEX recomandă autorităților publice și electorale:

- Simplificarea și clarificarea întrebărilor conținute în procesele-verbale, precum și includerea instrucțiunilor, în acest sens, nemijlocit în formularul proceselor-verbale;
- Elaborarea și implementarea procedurilor standardizate pentru funcționarii din cadrul BESV și CER de corectare a erorilor depistate prin metode logice de verificare în procesele-verbale;
- Echiparea tehnică a secțiilor de votare pentru a reduce riscul erorii umane. Astfel, secțiile de votare ar putea fi dotate cu calculatoare și programe de calcul pentru efectuarea operațiilor matematice și de verificare logică. În același timp, condițiile ambientale trebuie îmbunătățite astfel încât funcționarii să beneficieze de iluminare și căldură suficientă pe parcursul întregii zile de scrutin.
- Toți funcționarii de profil trebuie să fie conștienți de responsabilitatea lor de a oferi acces observatorilor la listele electorale și să fie trași la răspundere, de către autoritățile electorale, atunci când nu o fac.

În ziua alegerilor, Promo-LEX a efectuat observarea cuprinzătoare a scrutinului și numărarea în paralel a voturilor (PVT), delegând observatori în toate secțiile de votare din țară. Suplimentar PVT-ului cuprinzător, Numărarea Rapidă efectuată de Promo-LEX s-a bazat pe un eșantion statistic reprezentativ de 299 de secții de votare. Constatările și recomandările misiunii sunt formulate cu bună credință și au scopul de a contribui la sporirea calității procesului electoral. Proiectul beneficiază de asistență tehnică și financiară din partea Ambasadei Statelor Unite ale

Americii în Republica Moldova, Fondului Național pentru Democrație (NED), National Democratic Institute for International Affairs (NDI). Opiniile exprimate în raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Asociația Promo-LEX este o organizație non-guvernamentală, apolitică și non-profit, axată pe promovarea valorilor democratice și a standardelor internațional recunoscute în domeniul drepturilor omului în Republica Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană. Echipa Promo-LEX este formată din tineri activiști pentru drepturile omului care luptă pentru o schimbare în cadrul societății moldovenești, pentru promovarea democrației și împotriva încălcărilor drepturilor omului în Republica Moldova.

[Date cu privire la Numărarea Paralelă și Numărarea Rapidă – în Anexa](#)

Pentru mai multe detalii, contactați: Cristina Nicolenco, Ofițer de Presă, Asociația Promo-LEX: Tel: (22) 211622, GSM: 069882392, e-mail: pr@promolex.md

DOC – [PVT](#)

Numărarea Rapidă Promo-LEX a voturilor în țară prezice

rezultatele alegerilor

Asociația Promo-LEX a efectuat Numărarea Rapidă a voturilor în cadrul alegerilor parlamentare anticipate 28 noiembrie 2010. Procedura a fost realizată în baza unui eșantion reprezentativ, care include 299 de secții de votare, din totalul de 1962. Eșantionul a fost creat

prin extragere aleatorie simplă stratificată.

Conform rezultatelor Numărării Rapide, voturile în țară se împart astfel:

Partidul Comuniștilor din Republica Moldova – 40,07%;

Partidul Liberal Democrat din Moldova – 28,64%;

Partidul Democrat din Moldova – 13,73%;

Partidul Liberal – 8,90%;

Alți Concurenți – 8,67%.

Numărarea Rapidă este o procedură statistică de evaluare a calității desfășurării votării și prognozare a rezultatelor finale ale scrutinului, cu o precizie maximă. Numărarea Rapidă atît analizează comportamentul secțiilor de votare cît și prezice opțiunile de vot a alegătorilor. Marja de eroare a rezultatelor este de maxim 1%, calculată în urma procesării a 100% de date din esantion.

În urma efectuării Numărării Rapide, Promo-LEX este îngrijorat de faptul că cel puțin o treime din procesele verbale au fost calculate eronat și funcționarii electorali de nivelul 2 și 3 nu cunosc procedurile de corectare a erorilor.

În acest context, Promo-LEX recomandă: instruirea corespunzătoare a membrilor BESV și CER atît în ceea ce privește procedura de votare și numărare a voturilor, precum

și de calculare și completare a proceselor verbale. Totodată, ar trebui prevăzute expres procedurile de corectare a proceselor verbale completate eronat.

Efortul de monitorizare Promo-LEX se realizează în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte. Pentru ziua votării efortul antrenează 2500 de observatori pe întreg teritoriul țării, repartizați în toate secțiile de votare.

Pentru mai multe detalii contactați: Cristina Nicolenco, Ofițer de Presă Promo-LEX, Tel: (22) 211622, GSM: 069882392, email: pr@promolex.md

Promo-LEX: start al procesului electoral marcat de nereguli

Pînă la orele 11:00, observatorii Promo-LEX au relatat mai multe nereguli în procesul de desfășurare a scrutinului. Acestea țin de întârzieri în deschiderea secțiilor de votare, lipsa agentului termic, prezența organelor de forță în interiorul secțiilor de votare, afișajul electoral în raza secțiilor.

Promo-LEX constată deficiențe la deschiderea unor secții de votare

Un număr de secții de votare din țară s-au deschis cu întârziere. Astfel, SV 33 din s. Bugeac, CE UTAG; SV 32 din

s.Caplani, SV nr.16 s. Olănești din CER Ștefan Vodă; SV nr.43 s. Larga, CER Anenii Noi s-au deschis după 7.20.

Totodată, în mai multe secții de votare au fost atestate încălcări ale procedurii de deschidere:

- în SV 55 s.Dezghingea CER Utag, buletinele de vot nu au fost numărate în fața observatorilor, la fel listele electorale și buletinele de vot nu au fost distribuite membrilor BESV.
- SV 56 Dezghingea CER Utag, în cadrul pregătirii sv, membrii comisiei au lăsat fără supraveghere buletinele de vot. Ulterior buletinele de vot au fost predate membrilor BESV, fără ca aceștia să semneze primire lor. Procesul verbal de pregătire al sv a fost introdus în urna de vot la ora 7.03.
- În cadrul SV 32/4 s. Alava CER Ștefan Vodă, membrii BESV nu au asigurat înregistrarea observatorilor.
- La SV Bălăbănești, Zăicana , Boșcana CER Criuleni, membrii BESV nu au asigurat înregistrarea observatorilor.

Observatorii Promo-LEX au constatat încălcarea procedurilor electorale în unele secții de votare. Astfel, în SV Hagimus CER Căușeni, președintele BESV a dispus deplasarea urnei mobile la ora 10:00, refuzând participarea oricărui observator la această procedură.

Secții de votare în frig

În cel puțin 35 de secții de votare din țară observatorii Promo-LEX au raportat despre lipsa agentului termic. Printre acestea se numără: SV 54 Coșeni, CER Ungheni; SV 251 Codru, CER Chișinău; 17 secții de votare din CER Sîngerei; SV din s. Șirăuți, CER Briceni; 15 secții de votare din 47 CER Drochia.

Persoane neautorizate sunt prezente în secțiile de votare

Prezența persoanelor neautorizate a fost atestată în mai multe secții de votare:

- În cadrul SV 32/4 s. Alava CER Ștefan Vodă, se aflau persoane fără legitimații.
- În SV 56 Dezghingea CER Utag, timp de 40 min, în incinta sv s-a aflat o persoană fără a avea vreo legitimație.
- În SV 28 s. Avdarma CER Utag , o persoana fără ecuson întreabă alegătorii privitor opțiunea de vot.
- În cadrul SV 32/4 s. Alava CER Ștefan Vodă, se aflau persoane fără legitimații.
- În cel puțin trei secții de votare au fost observați reprezentanții poliției (SV 55 s.Dezghingea, CER UTAG; SV s. Grigorevca, CER Căușeni; SV nr.285 s.Goiana, CER Chișinău).

Concurenții electorali continuă să facă agitație electorală

În raionul Criuleni, pe traseul Chișinău – Criuleni, circulă un autobuz cu afișaj electoral PCRМ lipit pe exteriorul autocarului.

Observatorii Promo-LEX au atestat prezența afișelor electorale în raza de 50 metri a mai multor secții de votare din țară:

- SV 12 s. Cimișeni, CER Criuleni (afișaj electoral PCRМ);
- SV 19 s. Dubasarii Vechi, CER Criuleni (afișaj electoral PLDM);
- SV 32 s. Semionovca, CER Ștefan-Vodă;
- SV 14 s. Coșernița, CER Criuleni (afișaj electoral PLDM).

Cetățenii din Corjova din nou întâlnesc obstacole în realizarea dreptului la vot.

Miliția transnistreană a suplimentat numărul de posturi, a înconjurat satul și a înăsprit și intensificat controlul la aceste posturi. “Considerăm aceste acțiuni drept intimidare a alegătorilor. În rapoartele difuzate în perioada campaniei am atenționat asupra faptului că o astfel de situație ar putea avea loc,” a spus Ion Manole.

La această oră, Promo-LEX a colectat datele de la observatorii

din eșantionul privind numărarea rapidă a voturilor. Observatorii au raportat că 99% din secțiilor de votare din țară s-au deschis la timp, în 1% din cazuri secțiile deschizându-se pentru votare după ora 7:15. În 2% din secții din eșantion, observatorilor Promo-LEX li s-a interzis accesul în secția de votare la ora deschiderii secției.

Efortul de monitorizare Promo-LEX se realizează în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte. Pentru ziua votării efortul antrenează 2500 de observatori pe întreg teritoriul țării, repartizați în toate secțiile de votare.

Pentru mai multe detalii contactați: Cristina Nicolenco, Ofițer de Presă Promo-LEX, Tel: (22) 211622, GSM: 069882392, email: pr@promolex.md